GEMEENTE VIJFHEERENLANDEN

Beleidsnota reserves en voorzieningen

2027

29 september 2026

Auteur(s): F. Koffeman

Gemeente Vijfheerenlanden
Postbus 11, 4140 AA Leerdam
T 088 - 599 7000
E info@vijfheerenlanden.nl

vijfheerenlanden.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

1.1 Algemeen 4
1.2 Doelstelling nota 4
1.3 Visie en doelstellingen financiële positie 5

2. Wet- en regelgeving 6

3. Begrippen en kaders 8

3.1 Reserves 8
3.2 Voorzieningen 9
3.3 Verschillen reserves en voorzieningen 11

4. Reserves en voorzieningen in de P&C cyclus 12

4.1 Programmabegroting 12
4.2 Bestuursrapportages en slotwijziging 12
4.3 Jaarstukken 12

5. Beleidsregels reserves 14

5.1 Algemeen 14
5.2 Bevoegdheid 15
5.3 Instellingscriteria 15
5.4 Vorming bestemmingsreserves 15
5.5 Mutaties op reserves 16
5.6 Opheffen van reserves 16

6. Voorzieningen: beleid en beheer 17

6.1 Algemeen 17
6.2 Vorming voorziening 17
6.3 Instellingscriteria 18
6.4 Stortingen en onttrekkingen 18
6.5 Negatieve voorzieningen 18
6.6 Wijzigen doel of bestemming van voorzieningen 18
6.7 Opheffen van voorzieningen 19

7. Slotbepalingen 20

7.1 Intrekking oude regeling 20
7.2 Inwerkingtreding en citeertitel 20

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt de “Beleidsnota reserves en voorzieningen gemeente Vijfheerenlanden 2027”.

Reserves en voorzieningen vormen een essentieel instrument voor het waarborgen van de financiële positie van de gemeente. Het is daarom noodzakelijk dat er zowel een helder inzicht bestaat in de omvang en samenstelling van deze middelen, als dat er duidelijke kaders zijn voor hun inzet. Dit inzicht wordt geboden via de Planning- en Controlcyclus (P&C-cyclus), onder andere in de begroting en de jaarrekening. De kaders worden vastgelegd via deze beleidsnota.

Conform artikel 16, lid 2 van de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie Vijfheerenlanden 2026 (verordening op grond van artikel 212 Gemeentewet) wordt aan de gemeenteraad een nota reserves en voorzieningen aangeboden. In deze nota wordt het beleidsmatige kader vastgelegd voor de vorming, aanwending en besteding van reserves en voorzieningen. Daarnaast zijn de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van toepassing. Dit besluit bevat de wettelijke bepalingen waaraan de gemeente op financieel terrein, en specifiek in deze nota reserves en voorzieningen, dient te voldoen.

Deze beleidsnota vervangt de beleidsnota reserves en voorzieningen gemeente Vijfheerenlanden 2020-2024.

1.2 Doelstelling nota

In het kader van het financieel beleid van de gemeente zijn er diverse doelstellingen voor het vaststellen van beleidsnota’s. Dit geldt ook voor het beleid op het gebied van reserves en voorzieningen.

Concrete doelstellingen zijn:

1. Invulling geven aan de kaderstellende rol van de gemeenteraad;
2. Het stellen van heldere en transparante beleidskaders op het gebied van reserves en voorzieningen; Voor een transparante bepaling van de financiële positie en draagkracht van de gemeente

is het belangrijk dat eenduidig en consistent omgegaan wordt met reserves en voorzieningen. Dit is van belang zowel voor het budgetrecht van de raad, als voor de beheersing door het college. Daar waar de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) keuzes laten, zijn op de gemeente Vijfheerenlanden toegesneden kaders noodzakelijk.

3. Kwaliteitsverbetering van de financiële functie door het actualiseren en vaststellen van de beleidskaders op het gebied van reserves en voorzieningen.

1.3 Visie en doelstellingen financiële positie

Op het gebied van de financiële positie heeft de gemeente de volgende visie:
Wij zetten in op een financieel robuuste gemeente met een realistisch huishoudboekje en een daadkrachtige investeringsagenda. Daarmee faciliteren wij de groei van onze gemeente en waarborgen wij de vitaliteit van onze gemeenschap.

Hiertoe zijn de volgende doelstellingen me een relatie met reserves en voorzieningen geformuleerd:

1. Om een financieel robuuste gemeente te zijn, moeten we een stevige financiële buffer hebben. De absolute ondergrens daarvoor is een solvabiliteit van 20%. Onze ambitie is een geleidelijke groei naar een gezonde solvabiliteit van 30%. Daarvoor zetten we bij voorkeur zich voordoende rekeningvoordelen in om onze algemene reserve te versterken, waarbij we streven naar een weerstandsratio van 2,5. Indien de solvabiliteit en/of weerstandsratio bij vaststelling van de jaarstukken onder de minimale normen geraken, wordt een herstelplan vastgesteld.
2. Ook investeren we in de verdere doorontwikkeling van risicosturing. Dit doen wij onder meer door via verdere doorontwikkeling van de gemeentelijke planning- en controlcyclus de grip van de raad op risicovolle projecten en beleidsontwikkelingen te versterken. Mede hierdoor verankeren we risicosturing diep in onze organisatie en zijn we goed voorbereid op (on)verwachte maatschappelijke en economische tegenvallers.

2. Wet- en regelgeving

Alle hogere wet -en regelgeving, zoals de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de stellige uitspraken van de commissie BBV, zijn van toepassing op het beleid van de gemeente. Deze regels zijn niet allemaal aangehaald in dit document maar vormen natuurlijk wel het uitgangspunt. Bij een aantal onderdelen zijn de BBV-voorschriften ter verduidelijking vermeld.

Onderstaand zijn de artikelen 41 tot en met 45 van het BBV weergegeven die betrekking hebben op reserves en voorzieningen.

Artikel 41
Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 42
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
Het gerealiseerde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Artikel 43
In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
a. de algemene reserve;
b. de bestemmingsreserves.
Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44
1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;

b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b[1].
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b[2].
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 45
Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

[1] Dit betreft investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. De heffing betreft dan met name de rioolheffing.
[2] Dit zijn van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

3. Begrippen en kaders

3.1 Reserves

De reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij te besteden zijn.
In artikel 43, lid 1 van het BBV worden de reserves onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- de bestemmingsreserves.

Algemene reserves

De algemene reserve is in principe vrij inzetbaar. Naast het verrekenen van het jaarresultaat fungeert deze reserve als buffer voor financiële tegenvallers en onvoorziene risico's. Voor zover de omvang van de algemene reserve groter is dan noodzakelijk voor het opvangen van fluctuaties en risico's, kan het meerdere worden aangewend voor incidentele investeringen of lasten. Risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen, kunnen gedekt worden door de algemene reserve. Er bestaat daarbij een directe relatie tussen de risico's die de gemeente loopt en het minimaal noodzakelijk aan te houden buffervermogen.

Sinds 2024 kunnen gemeenten op grond van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader Gemeenten (het provinciaal toezichtkader) het surplus in de algemene reserve aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel, het surplus, mogen gemeenten 10% inzetten voor de dekking van structurele lasten. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Dit deel wordt dan tot 'structurele baat' bestempeld. Ook moet het weerstandsvermogen naar het oordeel van de toezichthouder (de provincie) voldoende zijn, gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. Dit instrument zetten we slechts bij uitzonderlijke omstandigheden in, omdat we streven naar een exploitatie waar de structurele lasten door structurele baten worden gedekt.

Bestemmingsreserves

Dit zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Deze reserves mogen alleen besteed worden aan de doelen die daaraan door de gemeenteraad zijn toegekend. De gemeenteraad kan de bestemming van de reserve nadien ook weer aanpassen.
De bestemmingsreserves zijn te onderscheiden in:

Reserves ter realisatie van bestuurlijke ambities

Voor de realisatie van specifieke doelstellingen is het soms noodzakelijk om hiervoor specifieke middelen beschikbaar te houden. Hiervoor kunnen bestemmingsreserves worden gevormd. De noodzakelijke hoogte van deze reserves wordt bepaald door de verwachte kosten van de realisatie van het specifieke doel.

Egalisatiereserves

Om grote schommelingen in de exploitatie (kosten) en in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden, op te vangen, kunnen bestemmingsreserves worden gevormd.

Reserves ter dekking van afschrijvingslasten

Een bijzondere soort bestemmingsreserve betreft de bestemmingsreserves ter dekking van de afschrijvingslasten van geactiveerde kapitaaluitgaven. Deze bestemmingsreserves dienen in stand te worden gehouden ter dekking van de afschrijvingslasten in de exploitatie. Dit is een gevolg van een verplichte brutomethode in het kader van afschrijving van activa.
Onttrekkingen aan een dergelijke bestemmingsreserve mogen conform de notitie *Materiële vaste activa* van de commissie BBV als structureel worden aangemerkt.

3.2 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (verplichtingen) van de gemeente. Dit betekent dat in tegenstelling tot reserves de vorming, storting en onttrekking van voorzieningen niet vrij is. Tegenover voorzieningen staan namelijk verplichtingen. In het BBV is specifiek aangegeven in welke gevallen een voorziening moet worden gevormd. De gemeenteraad heeft dan ook veel minder beleidsmatige bewegingsvrijheid bij voorzieningen dan bij reserves.

Een voorziening is een apart gezet bedrag op de balans (passiva: schuld) voor voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan het tijdstip van optreden en/of de omvang per balansdatum niet exact bekend zijn. De uitgave is onvermijdelijk en zal in de toekomst plaatsvinden, maar moet wel samenhangen met de periode voorafgaand aan de balansdatum. Deze verplichtingen of risico's moeten betrouwbaar in te schatten zijn, anders mag geen voorziening worden gevormd. Risico's die niet (geheel) door voorzieningen worden afgedekt dienen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing te worden opgenomen.

Soorten voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
2. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
3. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
4. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onderdeel b van het BBV.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, eerste lid, onderdeel b van het BBV.
Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

3.3 Verschillen reserves en voorzieningen

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen tussen reserves en voorzieningen weergegeven:

Kenmerk	Reserve	**Voorziening**
Categorisering vermogenspositie	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Keuzemogelijkheid raad	Vorming vrije keuze	Verplichte vorming
Financiële onderbouwing	Gewenst, niet verplicht	Verplicht
Bestemming	Vrij door de raad te bepalen	Gebonden besteding aan specifiek doel
Storting en onttrekking	Via resultaat bestemming bij de Jaarstukken of een specifiek raadsbesluit.	Storting verloopt structureel ten laste van de exploitatie. Lasten rechtstreeks ten laste van de voorziening.

4. Reserves en voorzieningen in de P&C cyclus

4.1 Programmabegroting

Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting worden de reserves en voorzieningen integraal beoordeeld en worden de meerjarige uitgaven en inkomsten geactualiseerd. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de noodzaak voor het aanhouden van de reserve, de omvang en de (meerjarige) ontwikkeling van de reserves en voorzieningen. Een meerjarig overzicht van de reserves en voorzieningen wordt in de programmabegroting op totaalniveau opgenomen in de geprognosticeerde balans.

Mutaties op reserves vereisen een besluit van de gemeenteraad. De gemeenteraad keurt met het vaststellen van de begroting de voorgenomen onttrekkingen en stortingen in de reserves goed. De vaststelling van de begroting heeft een begrotingswijziging tot gevolg die in de financiële administratie wordt doorgevoerd.
Via een apart beslispunt wordt de gemeenteraad gevraagd een besluit te nemen voor de instelling van de nieuwe reserve of voorziening. Ook het opheffen van een reserve of voorziening vindt plaats met een apart beslispunt in het raadsbesluit.

4.2 Bestuursrapportages en slotwijziging

Tussentijdse wijzigingen op reserves en voorzieningen worden gerapporteerd in de 1e of 2e bestuursrapportage en slotwijziging voor de bijstelling van de begroting. Nadat de raad hier positief op heeft besloten, wordt de begroting hierop aangepast.

4.3 Jaarstukken

In de jaarstukken wordt in de toelichting op de balans per reserve en per voorziening het verloop gedurende het jaar weergegeven. Bij het opstellen van de Jaarstukken wordt ook getoetst of de reserves en voorzieningen nog actueel zijn en aan de voorwaarden voldoen die zijn beschreven conform de beleidsnota reserves en voorzieningen.

Bij de vaststelling van de jaarstukken door de gemeenteraad vindt vaststelling plaats van de gerealiseerde onttrekkingen en stortingen in reserves en voorzieningen.

Indien voorgesteld wordt om een nieuwe reserve of voorziening in te voeren dan wordt bij het raadsvoorstel ook een afzonderlijk staatje opgenomen met een toelichting op het doel en de aard van de betreffende nieuwe reserve of voorziening. Via een apart beslispunt wordt de gemeenteraad gevraagd een besluit te nemen voor de instelling van de nieuwe reserve of voorziening. Ook het opheffen van een reserve of voorziening vindt plaats met een apart beslispunt in het raadsbesluit.

5. Beleidsregels reserves

5.1 Algemeen

De gemeenteraad heeft beleidsvrijheid in de omgang met reserves. Er zijn geen wettelijke restricties voor de gemeenteraad om reserves in te stellen, op te heffen of de bestemming ervan te wijzigen. De regelgeving met betrekking tot reserves in het BBV is hoofdzakelijk beperkt tot definities en de wijze van rapporteren in begroting en jaarrekening.

Het gemeentelijk uitgangspunt is om het aantal en de omvang van (bestemmings)reserves zo beperkt mogelijk te houden. Dit bevordert de inzichtelijkheid van de financiële positie van de gemeente.

Onttrekkingen aan reserves worden beschouwd als incidentele dekkingsmiddelen. Structurele lasten worden daarom niet ten laste van reserves gebracht, omdat anders het risico ontstaat dat de begroting in de toekomst zwaarder wordt belast zodra een reserve is uitgeput, terwijl de betreffende activiteit doorloopt. In dat geval moeten de kosten alsnog binnen de reguliere begroting worden opgevangen. Een uitzondering in het BBV op deze regel is de reserve dekking kapitaallasten. Hierbij kunnen de afschrijvingslasten structureel gedekt worden uit een reserve dekking kapitaallasten.

Het kan zich voordoen dat de algemene reserve van de gemeente een negatieve stand vertoont. Dit houdt in dat de totale reservepositie ontoereikend is om een rekeningtekort te dekken. Het provinciaal toezichtkader bepaalt dat de gemeente een negatieve algemene reserve binnen de termijn van de meerjarenraming dient te herstellen. Indien dit niet lukt, wordt de gemeente onder preventief toezicht geplaatst. Preventief toezicht is een strenge vorm van toezicht vooraf. Onder normale omstandigheden is er sprake van repressief toezicht achteraf. Wanneer de negatieve stand het gevolg is van verliezen op de grondexploitatie, kan de toezichthouder de gemeente toestemming verlenen om het tekort over een langere periode dan vier jaar te saneren.

5.2 Bevoegdheid

De gemeenteraad besluit tot het instellen en opheffen van reserves (budgetrecht van de raad).

5.3 Instellingscriteria

Zoals vermeld is het uitgangspunt het zo beperkt mogelijk houden van bestemmingsreserves, zowel qua aantal als qua omvang. Voorkomen moet worden dat onnodig middelen worden vastgelegd c.q. geoormerkt waarvoor een andere bestemming mogelijk is.
In het voorstel aan de gemeenteraad om een reserve in te stellen moet worden aangegeven:

Vereisten	Reserve
Naam	Wat is de benaming van de in te stellen reserve
Doel en functie	Wat is het doel en de functie van de reserve
Looptijd	Wat is de looptijd van de reserve, wanneer wordt deze weer opgeheven
Omvang	Wat is de minimale en maximale omvang
Storting en onttrekking	Wat is de omvang van de stortingen en onttrekkingen en wat is de onderbouwing

De gemeenteraad kan deze criteria wijzigen. Deze wijziging vindt plaats door middel van een raadsbesluit.

5.4 Vorming bestemmingsreserves

Voor het instellen van bestemmingsreserves gelden de volgende criteria:

1. Voor de vorming van bestemmingsreserves wordt een minimale omvang van € 100.000 gehanteerd. Reserves die gedurende de looptijd onder deze ondergrens komen worden opgeheven tenzij het nut van handhaving van de reserve kan worden aangetoond;
2. Voor reserves die dienen ter dekking van kapitaallasten geldt geen minimale omvang; in dat geval is de hoogte van de reserve gelijk aan de boekwaarde van de betreffende investering.

5.5 Mutaties op reserves

In de begroting wordt inzicht gegeven in de stand en de ontwikkeling van de reserves. Met het vaststellen van de begroting autoriseert de gemeenteraad de voorgenomen stortingen en onttrekkingen (budgetrecht van de raad).

Tussentijdse wijzigingen in de reserves worden verwerkt via de bestuursrapportages, slotwijziging of afzonderlijke raadsvoorstellen, waarbij de begroting overeenkomstig wordt aangepast. De besluitvorming door de gemeenteraad dient plaats te vinden binnen het begrotingsjaar en uiterlijk vóór 31 december.
In de jaarrekening kunnen mutaties in de reserves uitsluitend plaatsvinden tot het door de gemeenteraad goedgekeurde bedrag. Indien de realisatie lager uitvalt dan geraamd, wordt de onttrekking aangepast aan het werkelijke bedrag.

5.6 Opheffen van reserves

Om de inzichtelijkheid te waarborgen en de integrale afwegingsfunctie mogelijk te maken, worden reserves in principe opgeheven als:

1. Het doel is gerealiseerd; na realisatie van de bestuurlijke doelstellingen kan het restant vrijvallen.
2. De bestemming wordt heroverwogen; in de tijd kan door gewijzigde prioriteitstelling het belang van de realisatie van het doel van de bestemmingsreserve wijzigen. Na heroverweging van de bestuurlijke doelstellingen door de raad kan de reserve anders ingezet worden.
3. De maximale looptijd verstreken is; bestemmingsreserves worden gevormd om een bepaald doel in een bepaalde tijd te realiseren. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, wordt beoordeeld of verlenging noodzakelijk is. Anders wordt de reserve opgeheven.
4. Er geen activiteiten betreffende de reserve zijn gedurende een periode van vier jaar; bestemmingsreserves worden met een bepaalde doelstelling gevormd. Indien er gedurende een periode van vier jaar geen onttrekkingen of toevoegingen plaatsvinden, vindt een nieuwe beoordeling van de nut en noodzaak plaats. Als er geen nut of noodzaak blijkt om de reserve in stand te houden, wordt de reserve opgeheven.
5. Als een reserve vrijvalt, komt het saldo ten gunste van het resultaat na resultaatbestemming.

6. Voorzieningen: beleid en beheer

6.1 Algemeen

De omvang van voorzieningen dient dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Over- en onderdekking zijn niet toegestaan.
Indien sprake is van een schatting van de onderliggende verplichting of risico, dan moet deze schatting betrouwbaar zijn. Dit hangt samen met de eisen die aan de getrouwheid van een jaarrekening worden gesteld. Het is niet toegestaan om de vorming van een voorziening voor bestaande verplichtingen achterwege te laten op grond van bijvoorbeeld beleidsmatige overwegingen.
Bij voorzieningen kan ook sprake zijn van voorzieningen voor dubieuze debiteuren en verliesvoorzieningen grondexploitaties. Dit zijn voorzieningen die op basis van het BBV (presentatie technisch) verplicht in mindering moeten worden gebracht op het totale debiteurensaldo c.q. de boekwaarde van de grondexploitaties (activazijde van de balans).
Voorzieningen worden gevormd ten laste van het betreffende taakveld/product in de exploitatiebegroting. Vorming van voorzieningen tellen dan ook mee in het resultaat vóór bestemming (resultaatbepaling). De aanwendingen komen verplicht rechtstreeks ten laste van de voorziening. Dit in tegenstelling tot reserves (resultaatbestemming).

6.2 Vorming voorziening

De gemeenteraad besluit tot toevoegingen aan voorzieningen via de vaststelling van de programma's van de begroting en/of de jaarrekening. Door het verplichtende karakter van de voorzieningen heeft de gemeenteraad hierbij echter weinig speelruimte. Dit met uitzondering van de voorzieningen om de lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen (onderhoudsvoorzieningen). Door het verplichtende karakter van de uitgaven heeft het college de bevoegdheid uitgaven ten laste van de voorziening te doen, indien de uitgave voldoet aan het doel van de voorziening.

De gronden waarop een gemeente verplicht is om voorzieningen te vormen zijn opgenomen in artikel 44 van het BBV, zoals ook toegelicht in hoofdstuk 2 van deze nota.

6.3 Instellingscriteria

Het instellen van voorzieningen vindt plaats op basis van de criteria zoals vastgelegd in het BBV. Dit houdt in dat voorzieningen die noodzakelijk zijn ook daadwerkelijk moeten worden gevormd, ongeacht of de gemeenteraad hierover vooraf een besluit heeft genomen.
Voorzieningen ter egalisatie van lasten voor groot onderhoud worden uitsluitend ingesteld bij raadsbesluit, omdat hieraan beleidsmatige keuzes ten grondslag liggen, bijvoorbeeld met betrekking tot het gewenste onderhouds- en kwaliteitsniveau. Deze keuzes kunnen per voorziening verschillen.
De gemeenteraad stelt jaarlijks de benodigde budgetten beschikbaar om de gekozen kwaliteitsniveaus te kunnen waarborgen. De gemaakte beleidskeuzes worden zichtbaar in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

6.4 Stortingen en onttrekkingen

Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen zijn gebaseerd op de noodzakelijke omvang van de betreffende voorziening. Stortingen in een voorziening vormen een last voor de exploitatie.
Onderhoudslasten dienen verplicht rechtstreeks ten laste van de voorziening te worden gebracht en mogen niet via de exploitatie worden verwerkt.
Wanneer voorzieningen zijn ingesteld om lasten gelijkmatig over meerdere begrotingsjaren te verdelen, moeten actuele beheerplannen of meerjarige berekeningen beschikbaar zijn ter onderbouwing.

6.5 Negatieve voorzieningen

Voorzieningen kunnen niet negatief zijn.

6.6 Wijzigen doel of bestemming van voorzieningen

Het doel of bestemming van de voorziening kan niet wijzigen, vanwege het verplichte karakter en de strakke kaders. Indien het doel of bestemming niet meer bestaat of wijzigt dan wordt de voorziening opgeheven. Het saldo valt vrij ten gunste van de exploitatie.

6.7 Opheffen van voorzieningen

Voorzieningen worden door het college opgeheven als de verplichting of het risico waarvoor de voorziening is gevormd niet meer actueel is. Dit is het geval als de achterliggende verplichting, het verlies, het risico of de specifieke bestemming van een voorziening vervalt. De middelen vallen vrij ten gunste van de exploitatie.

Indien de voorziening echter is gevormd om een gelijkmatige verdeling van lasten over de begrotingsjaren te bewerkstelligen, dan moet de gemeenteraad hierover een beslissing nemen; bijvoorbeeld ingeval een actueel beheerplan ontbreekt kan gemotiveerd van de richttermijn van vijf jaar worden afgeweken, indien dit is geautoriseerd door de gemeenteraad.

7. Slotbepalingen

7.1 Intrekking oude regeling

De ‘Beleidsnota reserves en voorzieningen gemeente Vijfheerenlanden 2020-2024’ wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treedt en op de begroting, jaarrekening en jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar dat samenvalt met het jaar waarin deze verordening in werking treedt.

7.2 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsnota treedt in werking op 1 januari 2027.
2. Op het moment van inwerkingtreding van deze nota wordt de beleidsnota ‘Reserves en voorzieningen gemeente Vijfheerenlanden 2020-2024’ ingetrokken.
3. Deze beleidsnota wordt aangehaald als de ‘Beleidsnota reserves en voorzieningen gemeente Vijfheerenlanden 2027’.